

Viðskiptaráðuneytið

FRVVISPI.DOC

DRÖG
16. febrúar 1996

**Afstaða viðskiptaráðuneytis til
tillagna efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis svo og
ýmissa umsagnaraðila um breytingar á
frumvarpi til laga um viðskiptabanka- og sparisjóði**

I. Viðskiptaráðuneytið fellst á eftirfarandi tillögur og athugasemdir:

8. gr frumvarpsins

Ráðuneytið fellst á eftirfarandi tillögu Seðlabanka Íslands um breytingu á 8. gr. frv:

a.

Í stað 2. mgr. 54. gr. laganna (8. gr. frv.) komi eftirfarandi:

“Við útreikning á eiginfjárlutafalli samkvæmt 1. mgr. skal eigið fé samsett af þremur þáttum, eiginfjárbætti A, eiginfjárbætti B og eiginfjárbætti C og frádráttarliðum samkvæmt 55. gr. Eftirfarandi takmarkanir gilda um einstaka eiginfjárbætti:

- 1. Eiginfjárbáttur A skal nema að lágmarki helmingi eigin fjár fyrir frádrátt samkvæmt 55. gr.*
- 2. Eiginfjárbáttur B má hæst nema 50% af eiginfjárbætti A.*
- 3. Eiginfjárbáttur C má hæst nema 50% af eiginfjárbætti A. Jafnframt má eiginfjárbáttur C hæst nema 4.8% af reiknuðum áhættugrunni viðskiptabanka eða sparisjóðs vegna markaðsáhættu liða í velutbók og gengisáhættu.”*

b.

Í stað 2. tl. 4. mgr. 8. gr. frv. (sbr. 54. gr. laganna) komi eftirfarandi:

“2. Endurmatsreikningur annar en gert er ráð fyrir í eiginfjárbætti A.”

c.

Í stað 5. mgr. 8. gr. frv. (54. gr. laganna) komi eftirfarandi:

“Eiginfjárbáttur C tels vera víkjandi lán til skamms tíma sem viðskiptabanki eða sparisjóður tekur gegn útgáfu sérstakrar skuldaviðurkenningar þar sem skýrt er kveðið á um að endurgreiðslutími lánsins sé eigi skemmri en tvö ár og að við gjaldþrot hlutaðeigandi viðskiptabanka eða sparisjóðs eða slit hans fáist það endurgreitt á eftir öllum öðrum kröfum á hendur viðskiptabankanum eða sparisjóðnum en endurgreiðsla hlutafjár eða stofnfjár eða sambærilegs eigin fjár ríkisviðskiptabanka. Jafnframt skal kveðið á um að óheimilt sé að greiða af láninu eða greiða af því vexti ef eiginfjárlutafall hlutaðeigandi viðskiptabanka eða

sparisjóðs er lægra en 8% eða ef endurgreiðsla höfðurstóls eða greiðsla vaxta veldur því að eiginfjárlutfallið fer niður fyrir 8%. Tilkynna skal bankaeftirlitinu ef slík greiðsla veldur því að eiginfjárlutfallið fer niður fyrir 10%. Við mat á eiginfjárbætti C getur bankaeftirlitið heimilað einstökum viðskiptabönkum eða sparisjóðum að tekið sé tillit til hagnaðar af veltubókarviðskiptum að frádreginni fyrirsjáanlegri gjaldfærslu eða arði og að frádregnu nettó tapi af annarri starfsemi enda sé engin þessara fjárhæða meðtalin í eiginfjárbætti A.“

Um greinargerð fyrri framangreindum breytingum þá vill ráðuneytið vísa til umsagnar Seðlabanka Íslands.

16. gr. frumvarpsins
b. (76. gr.)

Ráðuneytið telur einnig rétt að tekið sé tillit til tillögu Sambands íslenskar sparisjóða og að við 16. gr.b bætist við ný málsg. er verði 6. mgr., svohljóðandi:

Tryggingasjóður innlánsstofnana verður ekki tekinn til gjaldþrotaskipta. Óheimilt er að gera aðför í sjóðnum.

16. gr. frumvarpsins
c.(77. gr.)

Ráðuneytið getur fallist á tillögu Samb. ísl. sparisjóða um að við 3. mgr. bætist:

” svo og innstæður dóttur eða móðurfélags þessara stofnana”

Jafnframt telur ráðuneytið það vera til bóta að hafa uppsetninguna þannig að þau tvö meginatriði sem greinin kveður á um verði felld undir lið a. og b. sbr. uppsetningu í till. Samb. ísl. sparisjóða. Ekki er þó fallist á að undanþegnar skuli vera innstæður sem njóta óvanalegar hárra vaxta, o.s.frv. Lagt er því til að 3. mgr. verði með þeim hætti sem Samb. sparisj. hefur lagt til að undanskildum b. liðnum. þ.e. um óvanalega háa vexti.

16. gr. frumvarpsins
d. (78.gr)

Ráðuneytið telur að nánar þurfi að athuga þá athugasemd sem kemur fram í umsögn Verslunarráðs Íslands um deildaskiptingu sjóðsins og lánveitingar úr lánadeild hans. Ráðuneytinu hefur ekki gefist tími til að móta afstöðu varðandi þetta atriði að svo stöddu.

16. gr. frumvarpsins
e.(79. gr.)

Ráðuneytið hefur að undanförunu rætt við fulltrúa SÍV, Sambands íslenskra sparisjóða og bankaeftirlitið um ákvæði 16. gr.e í fyrirliggjandi frumvarpi. Aðilar hafa orðið

sammála um til bráðabirgða eftirfarandi orðalag, en jafnramt áskilið sér rétt til að koma með frekari athugasemdir síðar. Miðað er við að sá texti sem hér er á eftir komi í stað þess texta sem er að finna í 16. gr.e í frv:

Stefnt skal að því að heildareign innstæðudeildar Tryggingarsjóðs innlánsstofnana nemi a.m.k. 1% af meðaltali tryggðra innstæðna í viðskiptaböndum og sparisjóðum á næstliðnu ári. Hafi heildareign ekki náð lágmarki skv. 1. másl. skulu allir viðskiptabankar og sparisjóðir greiða eigi síðar en 1. mars ár hvert gjald til sjóðsins er nemur 0,15% af meðaltali tryggðra innstæðna í hlutaðeigandi viðskiptabanka eða sparisjóði á næstliðnu ári, sbr. þó hámark skv. 1. másl. þessarar málsgreinar. Þar til heildareign deildarinnar hefur náð tilskildu lágmarki skal hver viðskiptabanki og sparisjóður leggja fram ábyrgðaryfirlýsingu fyrir jafnháum hlut af þeirri fjárhæð sem á vantar til að lágmarkinu hafi verið náð og nemur hlut tryggðra innstæðna í hlutaðeigandi viðskiptabanka eða sparisjóði af samanlögðum tryggðum innstæðum. Nýr viðskiptabanki eða sparisjóður skal greiða sérstaklega til sjóðsins 1. mars ár hvert í sjö ár frá því hann hefur starfsemi hér á landi 0,15% af meðaltali tryggðra innstæðna í hlutaðeigandi viðskiptabanka eða sparisjóði á næstliðnu ári, í fyrsta sinn fullu ári eftir upphaf starfseminnar. Auk þess leggur hlutaðeigandi viðskiptabanki eða sparisjóður fram ábyrgðaryfirlýsingu fyrir mismun á greiðslu til sjóðsins og lágmarki skv. 1. másl. þessarar greinar skv. nánari ákvæðum er ráðherra setur í reglugerð. Greiðslur til sjóðsins eru óendurkræfar.

Nú hrökkva eignir Tryggingarsjóðs innlánsstofnana ekki til þess að greiða heildarfjárhæð tryggðra innstæðna í hlutaðeigandi viðskiptabanka eða sparisjóði og skal þá greiðslu úr sjóðnum skipt þannig milli innstæðueigenda að heildarinnstæða hvers innstæðueiganda allt að 1,7 milljónum króna er bætt að fullu en allt sem umfram er þessa fjárhæð skal bætt hlutfallslega jafnt eftir því sem eignir sjóðsins hrökkva til. Fjárhæð þessi skal bundin við gengi evrópsku mynteiningarinnar ECU miðað við kaupgengi hennar 3. janúar 1995. Sjóðurinn verður ekki krafinn um frekari greiðslu þótt innstæða hafi ekki verið bætt að fullu. Kröfur um innborgun í sjóðinn á grundvelli ábyrgðaryfirlýsinga geta á hverju ári ekki verið hærri en sem nemur einum tífunda hluta af lágmarksstærð sjóðsins skv. 1. mgr. þessarar greinar. Telji stjórn sjóðsins brýna ástæðu til er henni heimilt að taka lán til að greiða innstæðueigendum hrökkvi eignir sjóðsins ekki til.

Komi til greiðslu úr Tryggingarsjóði innlánsstofnana yfirtekur hann kröfu innstæðueiganda á hendur hlutaðeigandi viðskiptabanka, sparisjóði eða þrotabúi.

**Viðbótargrein við frumvarpið
16. gr. b (ný)**

Ráðuneytið telur að nauðsynlegt sé að taka betur til greina þau ákvæði tilskipunar 94/19/EBE, um innlánatryggingakerfi, er varða aðild erlendra útibúa að innlánatryggingakerfi hér á landi. Lagt er til að bætt verði nýrri grein við frumvarpið er hljóði svo:

b. (75. gr. A):

Útibú erlendra viðskiptabanka og sparisjóða með staðfestu í öðru ríki á hinu Evrópska efnahagssvæði og starfa hér á landi er heimil aðild að Tryggingarsjóði innlánsstofnana.

Útibú erlendra viðskiptabanka og sparisjóða sem hafa staðfestu utan hins Evrópska efnahagssvæðis og starfa hér á landi skulu vera aðilar að Tryggingarsjóði innlánsstofnana ef útibúið er ekki aðili að sambærilegu innlánaþryggingakerfi í heimaríki sínu.

Ráðherra getur í reglugerð kveðið nánar á um aðild útibúa erlendra viðskiptabanka og sparisjóða að Tryggingarsjóði innlánsstofnana svo og um þær viðbótarþryggingar sem útibú þurfa til þess að geta starfað hér á landi. Um iðgjöld og greiðslur vegna trygginga samkvæmt þessari grein skal nánar kveðið á um í reglugerð.

Í því tilviki að efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis fallist á framangreinda tillögu þá er eðlilegt að fella út 1. og 2. tl. 4. mgr. í 16. gr. c (77. gr.) frumvarpsins.

Jafnframt breytast númer greina til samræmis við breytinguna.

Viðbótagreinar við frumvarpið

Í samvinnu við bankaeftirlit er unnið að tillögum um viðbætur við frv. vegna ákvæða tilskipunar 95/26/ESB (s.n. "Post BCCI"-tilskipun). Þess er að vænta að tillögur um breytingar liggi fyrir fljótlega.

II. Viðskiptaráðuneytið mælir gegn eftirfarandi tillögum og ábendingum:

2. gr frumvarpsins

Ráðuneytið getur ekki fallist á tillögur frá Verslunarráði Íslands og Íslandsbanka h.f. um að ríkisviðskiptabönkum verði gert skylt að leita eftir heimild Alþingis til að taka víkjandi lán. Í frumvarpinu er lagt til að fenginni tillögu Seðlabanka Íslands, að ákvæði um þetta efni verði fellt úr gildandi lögum nr. 43/1993. Eins og fram kemur í greinargerð þá er ríkisviðskiptabönkum heimilt að taka lán með margs konar hætti, án þess að leitað sé eftir samþykki Alþingis. Ráðuneytið telur að ekki sé ástæða til þess að falla frá upphaflegri tillögu um þetta efni.

11. gr frumvarpsins

Í umsögn Verslunarráðs Íslands og Sambands íslenskra viðskiptabanka er lagt til að 11. gr. frv. verði breytt þannig að ráðherra setji reglur um gerð ársreiknings fremur en bankaeftirlit Seðlabanka Íslands. Ráðuneytið telur að eðlilegast sé að fela Seðlabanka Íslands að setja slíkar reglur og er sú framkvæmd þekkt í ýmsum ákvæðum er varða fjármagnsmarkaðinn. Nauðsynlegt er að í lögum sé kveðið skýrt á um hvaða aðili skuli setja reglur um gerð ársreiknings en núverandi 3. mgr. 57. gr. laga nr. 43/1993 kveður ekki skýrt á um þetta. Sú breyting sem lögð er til í 11. gr. frv. er til þess að taka af tvímæli um þetta atriði en rétt er og eðlilegast að Seðlabanki Íslands hafi forgöngu um gerð slíkra reglna og setji þær.

16. gr frumvarpsins

b (76.gr)

Ráðuneytið getur ekki fallist á tillögu SÍV varðandi atkvæðvægi og skipun stjórnar í Tryggingarsjóði innlánsstofnana.

16. gr frumvarpsins**c (77.gr)**

Ráðuneytið getur ekki fallist á tillögu Samb. ísl. sparisjóða um að við þessa grein bætist ný 2. mgr. Kröfur viðskiptabanka eða sparisjóðs á hendur innstæðueigendum verða tekna til úrlausnar við gjaldþrot viðkomandi innlánsstofnunar. Greiðslur úr Tryggingarsjóði innlánsstofna geta komið mun fyrr og fara fram óháð gjaldþrotaskiptum. Ekki er því talið unnt að fallast á tillöguna.

16. gr frumvarpsins**g (81.gr)**

Ráðuneytið getur ekki fallist á tillögu SÍV varðandi endurgreiðslur til viðskiptabanka úr Tryggingarsjóði viðskiptabanka.

*****